

Kartila Marja

24.01.2006

VASTAANOTTAJA
Suuri valiokunta

Viite

Asia

Ehdotus neuvoston päätökseksi varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien yksiköiden yhteistyön järjestämisestä

EU/E-tunnus:

EUTORI-numero:

Perustuslain 97§:n perusteella lähetetään Eduskunnalle Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Belgian kuningaskunnan aloite neuvoston päätökseksi varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien yksiköiden yhteistyön järjestämisestä.

Poliisiylitarkastaja

Marja Kartila

Asiasanat	järjestäytynyt rikollisuus, poliisiyhteistyö
Hoitaa	OM, SM
Tiedoksi	EUE, PLM, STM, TH, TPK, UM, VM, VNEUS

Kartila Marja

24.1.2006

Asia

EU;OSA; Ehdotus neuvoston päätökseksi varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien yksiköiden yhteistyön järjestämisestä

Kokous

Liitteet

Viite

EUTORI/Eurodoc nro:

U-tunnus / E-tunnus:

Käsittelyn tarkoitus ja käsittelyvaihe:

Ehdotus on neuvoston työryhmän käsittelyssä.

Ehdotus on neuvoston työjärjestyksen 19 (7) h artiklan nojalla toimitettu lausunnolle Euroopan parlamentille, jonka tulee antaa lausuntonsa viimeistään 18.5.2006.

Asiakirjat:

15628/05 GRIMORG 156 + ADD 1

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely:

SEU 30 artikla 1(a) ja (b) kohdat sekä 34 artiklan 2(c) kohta.

Käsittelijä(t):

SM/PO Marja Kartila p. 160 42850

SM/PO Robin Lardot p. 160 42870

KRP Anssi Kangas p. 8388 6757

Suomen kanta/ohje:

Suomi on Itävallan ja Belgian kanssa tehnyt yllä mainitun ehdotuksen. Se on tarpeellinen, koska rikoshyödyn pois ottaminen tekee rikoksen kannattamattomaksi ja ehkäisee rikoksia. Suomessa on kansallisesti tehostettu rikoshyödyn jäljittämistä ja pois ottamista 1990-luvulta lähtien ja havaittu, että varoja alettiin tämän johdosta siirtää ulkomaille. Tehostetut kansainväliset toimet, joiden avulla kyettäisiin nopeasti saamaan tietoja ja reagoimaan, ovat välttämättömiä rajojen yli tapahtuvien varojen siirtojen jäljittämiseksi ja pois ottamiseksi. Pelkästään Carin-verkosto ei ole riittävän tehokas tähän tarpeeseen.

Ehdotus täydentää olemassa olevia yhteistyövälineitä, muun muassa uusia puitepäätöksiä, joita on hyväksytty viimeisen parin vuoden aikana (konfiskaatio- ja jäädytyspuitepäätös). Ehdotus tehostaa nimenomaan esitutinnan aikana tehtävää rikoshyödyn jäljittämistä sellaisen omaisuuden osalta, joka on viety ulkomaille. Onkin tärkeää, että yhteistyö voisi olla hyvin pitkälle menevää ilman turvautumista oikeusapumenettelyyn. Ehdotuksen 4.2 artikla velvoittaa päätöksen mukaiseen yhteistyöhön, ellei pyynnön täytäntöönpano edellytä keskinäistä oikeusapua tai vastavuoroiseen tunnustamiseen perustuvien välineiden käyttöä. Kun oikeusapumenettelyjä tarvitaan, jäsenvaltiot kykenevät ehdotetun päätöksen avulla kohdistamaan tarvittavat oikeusapupyynnöt mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oikeaan valtioon, toisin sanoen sinne, missä omaisuutta on.

Ehdotuksen 2.2 artiklan mukaan yhteistyövelvoite koskee myös niitä tilanteita, joissa oikeusviranomainen voi määrätä menetetyksi tuomitsemista vastaavan toimenpiteen, joka ei ole rikosoikeudellinen seuraamus. Suomessa voimassa olevan kaltaista adheesioperiaatetta ei ole juurikaan vallalla muissa jäsenvaltioissa, vaan rikoksen yhteydessä kärsittyä yksityisoikeudellista menetystä koskevat kanteet tulee hoitaa rikosasiasta erillisenä siviiliasiana eivätkä rikosasioissa sovellettavat oikeusapuvälineet yleensä sovellu näihin tilanteisiin. Sanottu säännös on tärkeä ja lisäarvoa tuova elementti. Jatkokeskusteluissa Suomen tulee pyrkiä siihen, ettei tätä säännöstä poisteta tai liiallisesti supisteta.

Jatkokeskusteluissa Suomi voi tuoda esiin päätöksen soveltumisen myös henkilöiden etsintäkuulutustilanteissa. Tällaisen henkilön jäädessä kiinni voitaisiin soveltaa ehdotettua päätöstä ja tarkistaa kyseisen henkilön omaisuus siinä maassa, jossa hänet otettiin kiinni. Jatkossa on hyvä selvittää myös se, miten jäsenvaltiot suhtautuvat päätöksen soveltuvuudesta tilanteissa, joissa tuomioistuimen päätöksen jälkeen saadaan selville omaisuus, joka on saatu rikoshyötynä. Ehdotuksen sanamuoto ei estä pyyntöjen tekemistä näissä tilanteissa. Tarvittaessa ehdotukseen tulisi sisällyttää näitä asioita koskevat säännökset.

Yksityiskohtaiset kannanotot

6 artikla (tietojen käyttö):

Kanta:

Artiklan mukaan tietoja voidaan käyttää todisteena, jos sitä on pyydetty oikeusapupyynnöllä ja saatu myöntävä vastaus. Suomen näkemyksen mukaan artiklaa voitaisiin muotoilla joustavammaksi ja menettelyltään nopeammaksi lisäämällä artiklan 3. kohdan loppuun seuraava lause:

”Such a consent is not required where the requested Member States has already given its consent for the use of information as evidence at the time of transmittal of the information or intelligence.”

Sama virke sisältyy OSA-neuvoston 1.-2.12.2005 poliittisesti hyväksymään puitepäätösehdotukseen tietojen ja tiedustelutietojen luovuttamisesta.

Perustelut:

Sisällyttämällä sama muotoilu myös tähän ehdotukseen tarvittaisiin vain yksi pyyntö eikä tarvitsisi ryhtyä erilliseen oikeusapumenettelyyn.

Pääasiallinen sisältö:

15628/05 GRIMORG 156:

Taloudellinen hyöty on rajat ylittävän järjestäytyneen rikollisuuden tärkein motiivi. Euroopan unionin jäsenvaltioiden tulisi kyetä vaihtamaan keskenään nopeasti tietoja, jotta rikoshyötyä voitaisiin jäljittää ja

takavarikoida. Euroopan unionin tasolla on tehty puitepäätökset rikoksen tuottaman hyödyn ja rikoksella sadun omaisuuden sekä rikoksentekovälineiden menetetyksi tuomitsemisesta sekä omaisuuden ja todistusaineiston jäädyttämisestä. Jäsenvaltioiden tulisi sopia vielä rikoshyödyistä vastaavien yksiköittensä suorasta yhteydenpidosta ja asettaa tietojen vaihdolle määräajat. Carin-verkosto, joka on perustettu 22.-23.9.2004 Haagissa, muodostaa toimivaltaisten viranomaisten välisen epävirallisen verkoston, jonka tehtävänä on parantaa rikoshyödyn jäljittämistä koskevien menetelmien ja tekniikoiden keskinäistä tuntemusta. Tämän puitepäätöksen tarkoittamien yksiköiden olisi oltava Carin-verkoston yhteyspisteitä. Europolin tulisi tuettava jäsenvaltioiden toimia, jotka edistävät Carin-verkoston toimintaa. Myös komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille viittaa Haagin ohjelmaan sisällytettyyn kymmeneen painopisteeseen seuraavaksi viideksi vuodeksi, joista yksi on rikoshyödyn jäljittamisestä vastaavien tiedusteluyksiköiden perustaminen jäsenvaltioihin.

1 artikla velvoittaa jäsenvaltiot perustamaan tai nimeämään sellaisen kansallisen yksikön, jonka tehtävänä on helpottaa rikoshyödyn jäljittämistä ja tunnistamista, jotta toimivaltainen oikeusviranomainen voi sen jäädyttää, takavarikoida tai tuomita menetetyksi. Jäsenvaltioiden tulee ilmoittaa tämä yksikkö neuvoston sihteeristölle, joka ilmoittaa asian edelleen toisille jäsenvaltioille.

2 artikla sisältää yhteistyövelvoitteen. Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien yksiköiden tulee tehdä mahdollisimman laajaa yhteistyötä tämän päätöksen ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Yhteistyövelvoite koskee erityisesti sellaisia tosiasioita, joita sanotut yksiköt tarvitsevat 1 artiklassa mainitun tavoitteen toteuttamiseksi. Yhteistyö koskee myös menettelyjä, jotka voivat johtaa menetetyksi tuomitsemista vastaaviin toimenpiteisiin, jotka eivät ole rikosoikeudellisia seuraamuksia, jos pyynnön lähettäneen valtion oikeusviranomainen voi tällaisen toimenpiteen määrätä rikoksen yhteydessä.

Jäsenvaltioiden tulee 3 artiklan mukaan varmistaa se, että yksiköiden asema valtionhallinnossa ei vaikuta siihen, miten ne toteuttavat tämän päätöksen mukaisia tehtäviä. Yksiköt voivat olla joko osa hallinto-, lainvalvonta- tai oikeusviranomaista.

4 artiklassa säädetään tietojenvaihdosta varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien yksiköiden välillä. Tällainen yksikkö voi esittää toisen jäsenvaltion vastaavalle yksikölle omaisuuden jäljittämistä koskevan pyynnön. Pyyntöön on sisällytettävä lyhyt selostus asiasta, pyynnön tarkoitus ja syyt, menettelyn luonne sekä mahdollisimman tarkat tiedot kohteena olevasta tai etsitystä omaisuudesta (pankkitilit, kiinteistöt, autot, huvipurret ja muu arvokas omaisuus) ja/tai asiassa oletettavasti osallisina olevista luonnollisista tai oikeushenkilöistä. Pynnön vastaanottaneen yksikön on helpotettava kaikkien asiaankuuluvien tietojen toimittamista kysyjälle, ellei pyynnön täyttämiseksi vaadita keskinäistä oikeusapua tai vastavuoroiseen tunnustamiseen perustuvia instrumentteja tai säädösten mukaista virallista avunantopyyntöä.

Pynnön vastaanottanut valtio voi kieltäytyä toimittamasta tietoja, jos se voisi häiritä pyynnön vastaanottaneessa valtiossa suoritettavaa tutkintaa. Tietoja ei myöskään poikkeuksellisesti tarvitse toimittaa, jos se olisi selvästi kohtuutonta luonnollisen tai oikeushenkilön tai asianomaisen jäsenvaltion oikeutettujen etujen kannalta tai jos se ei muutoin olisi kansallisen lainsäädännön peruseräpäätösten mukaista. Kieltäytyminen on perusteltava.

Yksiköt voivat 5 artiklan mukaan toimittaa toisilleen tarpeellisiksi katsomiaan tietoja myös omaaloitteisesti.

6 artikla sisältää säännökset saatujen tietojen käytöstä. Tietoja voidaan käyttää ainoastaan 1 artiklassa säädettyihin tarkoituksiin. Tiedot luovuttava yksikkö voi asettaa rajoituksia ja ehtoja tietojen käytölle. Vastaanottavan yksikön on noudatettava niitä. Jos saatuja tietoja halutaan käyttää todisteena rikostutkinnassa tai –oikeudenkäynnissä, tiedot on joko saatava oikeusaputeitse tai tiedot luovuttaneen valtion oikeusviranomaisen suostumus tietojen käyttämiseen todisteena.

7 artiklassa säädetään tietosuojasta ja siinä todetaan, että kaikkia niitä kansallisia tietosuojasäännöksiä, jotka koskevat poliisi- ja oikeusyhteistyössä käytettävien viestintäyhteyksien käyttöä, sovelletaan myös

puitepäättöksen tarkoittamissa tapauksissa. Sen lisäksi sovelletaan vuoden 1981 Euroopan neuvoston tietosuojaa koskevaa yleissopimusta ja sen lisäpöytäkirjaa, jos se on kansallisesti hyväksytty, sekä Euroopan neuvoston suositusta R (87) 15.

8 artiklassa todetaan, ettei tämä päätös vaikuta olemassa oleviin, keskinäistä oikeusapua koskeviin tai vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen perustuviin oikeudellisiin välineisiin eikä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisiin kahden- tai monenvälisiin keskinäistä oikeusapua koskeviin sopimuksiin tai järjestelyihin.

9 artikla velvoittaa yksiköitä vaihtamaan tietoja parhaimmista käytännöistä rikoshyödyn jäljittämiseksi.

10 artiklan mukaan päätöstä noudatetaan siitä päivästä lukien, jona se tehdään. Jäsenvaltioiden tulee kyetä päätöksen mukaiseen yhteistyöhön täysimääräisesti viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun päätöstä on alettu noudattaa. Viiden vuoden kuluttua neuvosto tekee arvion siitä, miten jäsenvaltiot ovat päätöstä noudattaneet.

ADD 1 (Selitysmuistio):

Tausta

Haagin ohjelma määrittelee vapauden, oikeuden ja turvallisuuden alueen yhdeksi Euroopan unionin prioriteetiksi. Haagin ohjelmaa koskevassa toimintasuunnitelmassa korostetaan kansallisten rikoshyödyn jäljittämiseksi vastaavien tiedusteluyksiköiden perustamisen tärkeyttä.

Järjestäytynyttä rikollisuutta harjoittavat tekevät suuria rahallisia voittoja toiminnallaan. Tämä seikka motivoi tekemään rikoksia jatkuvasti. Kuten normaalissa talouselämässä, käytössä oleva pääoma sijoitetaan ja se luo voittoja.

Asiantuntijat ovat jo pitkään on keskustelleet tehokkaammasta varojen takaisin hankintaan liittyvästä toiminnasta. Itävallan puheenjohtajuuskaudella vuonna 1998 annettiin raportti epäviralliselle rahanpesuasioista käsittelevälle työryhmälle, joka toimi MDG:n puitteissa. Asiantuntijaryhmä suositteli erityisten yksiköiden perustamista jäsenvaltioihin, jotka toimisivat erityisesti seuraavien asioiden parissa:

- rikoshyödyn jäädyttäminen ja takavarikointi sekä niitä koskeva täytäntöönpano
- takavarikoitujen varojen hallinnointi
- lainvalvontaviranomaisten ja syyttäjien juridinen neuvonta
- kansainvälinen yhteistyö

Euroopan unioni on edistynyt huomattavasti näiden suositusten implementoinnissa ja joissakin jäsenvaltioissa rikoshyödyn jäljittäminen on olennainen osa rikostutkintaa.

Euroopan unionin piirissä on hyväksytty jäädytyspuitepätös ja konfiskaatiopuitepätös. Vuoden 2004 joulukuussa hyväksyttiin poliittisesti vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen käyttöön otto konfiskaatiomääräyksissä.

Tarkoitus

Neuvoston päätöksen tarkoituksena on saavuttaa nopeampi ja tehokkaampi yhteistyö perustettavien varojen hankinnasta vastaavien yksiköiden avulla. Tehokkaampi yhteistyö on välttämätön, jotta varat

voidaan takavarikoida ja määrätä menetetyksi. Kohdennettu kansainvälinen yhteistyön tehostaminen on tarpeen, etteivät rikolliset voisi toimia käyttäen hyväksi toisen maan väljempää säännöstöä.

Varojen takaisin hankinnasta vastaavien yksiköiden perustamisella taataan se, että tutkinnot hoidetaan ammattitaidolla ja että nopeat ja kattavat tiedot saadaan.

Oikeusperusta

Ehdotus neuvoston päätökseksi perustuu perustamissopimuksen 30(1) a ja 34(2) c artikloihin. Ehdotus velvoittaa jäsenvaltioita perustamaan varojen takaisin hankinnasta vastaavat yksiköt ja velvoittaa nämä yksiköt keskinäiseen yhteistyöhön. Lainsäädännösten harmonisointia ei ehdoteta.

Kansallinen käsittely:

Perusmuistio on valmisteltu sisäasiainministeriössä. Oikeusministeriötä ja valtiovarainministeriötä on konsultoitu 5.1.2006.

Eduskuntakäsittely:

Ehdotusta koskeva perusmuistio toimitetaan eduskunnalle E-kirjeenä.

Kansallinen lainsäädäntö

Esitutkintalain 5 §:n 3 kohta sisältää veloitteen, jonka mukaan esitutkintaviranomaisen tulee ryhtyä toimenpiteisiin rikoksella saadun omaisuuden palauttamiseksi ja rikoksen johdosta tuomittavan menettämisseuraamuksen tai asianomistajalle tulevan vahingonkorvauksen selvittämiseksi ja täytäntöön panemisen turvaamiseksi. Tämä velvoite liittyy siihen yleiseen kriminaalipoliittiseen tavoitteeseen, jonka mukaan kukaan ei saa hyötyä rikoksesta ja hyöty on saatava pois hyötyneeltä. Päätoisehdotus ei edellytä muutoksia edellä sanottuun lakiin.

Taloudelliset vaikutukset:

Ehdotuksella ei arvioida olevan taloudellisia vaikutuksia.

Muut mahdolliset asiaan vaikuttavat tekijät

Muiden maiden poliittiset ongelmat: Rikoshyödyn ja asianomistajan korvausvaade on määritelty ja säädelty eri tavoin eri maissa, mikä voi aiheuttaa tulkinnallista epäselvyyttä jo neuvotteluvaiheessa. Lisäksi tietyt valtiot eivät todennäköisesti tule suhtautumaan suopeasti muihin kun puhtaasti sanktioluonteisen rikoshyödyn jäljittämiseen. Joissakin maissa joudutaan nojautumaan oikeusviranomaisen myötävaikutukseen esim. pankkitietoja selvitellessä. Tämä seikka voi tuoda jäykkyyttä ja aikaviiveitä vesittäen instrumentin tehokkuutta

Asiasanat	poliisiyhteistyö, järjestäytynyt rikollisuus
Hoitaa	OM, SM
Tiedoksi	EUE, PLM, STM, TH, TPK, UM, VM, VNEUS



**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 14. joulukuuta 2005 (15.12)
(OR. en)**

15628/05

LIMITE

CRIMORG 156

SAATE

Lähettiläjä: Itävallan, Belgian ja Suomen valtuuskunnat

Päivämäärä: 8.12.2005

Asia: Itävallan tasavallan, Belgian ja Suomen aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien jäsenvaltioiden toimistojen yhteistyöjärjestelyistä

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä Itävallan, Belgian ja Suomen valtuuskuntien aloite.

NEUVOSTON PÄÄTÖS 2005/.../YOS,
tehty ...,

varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien jäsenvaltioiden toimistojen yhteistyöjärjestelyistä

EUROOPAN UNIONI NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 30 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan sekä 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan,

ottaa huomioon (Itävallan) tasavallan ja (...) aloitteen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Rajat ylittävän järjestäytyneen rikollisuuden pääasiallinen vaikutin on taloudellinen hyöty. Taloudellinen hyöty kannustaa tekemään uusia rikoksia yhä suuremman hyödyn saamiseksi. Järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi tehokkaasti Euroopan unionin jäsenvaltioiden on vaihdettava keskenään nopeasti tietoja, jotka voivat johtaa rikoksen tuottaman hyödyn jäljittämiseen ja takavarikoimiseen.
- 2) Palautetaan mieleen neuvoston puitepäätos rikoksen tuottaman hyödyn ja rikoksella saadun omaisuuden sekä rikoksentekovälineiden menetetyksi tuomitsemisesta¹ sekä neuvoston puitepäätos omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa².

¹ EUVL L 68, 24.2.2005, s. 49.

² EUVL L 196, 2.2.2003, s. 45.

- 3) On tarpeen, että jäsenvaltioiden viranomaiset, jotka osallistuvat rikoshyödyn pois ottamiseen rikollisilta, tekevät tiivistä yhteistyötä, ja on säädettävä näiden viranomaisten välisestä suorasta yhteydenpidosta.
- 4) Jäsenvaltioiden on organisoitava varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistonsa siten, että varmistetaan tietojen vaihto kohtuullisessa ajassa.
- 5) Haagissa 22. ja 23. syyskuuta 2004 perustettu CARIN-verkko (the Camden Assets Recovery Inter-Agency Network) muodostaa jo alan toimijoiden ja asiantuntijoiden epävirallisen verkoston, jonka tarkoituksena on parantaa menetelmien ja tekniikoiden keskinäistä tuntemusta rikoshyödyn rajat ylittävän tunnistamisen, jäädyttämisen, takavarikoimisen ja menetetyksi tuomitsemisen alalla. Tämän päätöksen nojalla perustettavien varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen olisi oltava CARIN-verkon yhteyspisteitä. Europolin olisi tuettava jäsenvaltioiden pyrkimyksiä edistää CARIN-verkon toimintaa.
- 6) Viitataan komission neuvostolle ja Euroopan parlamentille osoittamaan tiedonantoon³ "Haagin ohjelma: kymmenen painopistettä seuraaviksi viideksi vuodeksi" ja komission ehdotukseen niiden välineiden tehostamisesta, joilla puututaan järjestäytyneen rikollisuuden taloudellisiin näkökohtiin, muun muassa edistämällä rikoksella saatuja varoja koskevien tiedusteluyksiköiden perustamista EU:n jäsenvaltioissa.
- 7) Tämän päätöksen täytäntöönpano ei vaikuta jäsenvaltioiden velvoitteisiin Europolia kohtaan, sellaisina kuin niistä määrätään Europol-yleissopimuksessa,

³ KOM(2005) 184 lopullinen.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen nimeäminen ja niistä ilmoittaminen

1. Jokainen jäsenvaltio perustaa tai nimeää varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavan kansallisen toimiston, jonka valtuutuksena tai tehtävänä on helpottaa rikoksen tuottaman hyödyn jäljittämistä ja tunnistamista, jotta toimivaltainen oikeusviranomainen voi sen jäädyttää, takavarikoida tai tuomita menetetyksi.
2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava yksikkö, joka on tässä artiklassa tarkoitettu varallisuuden takaisin hankinnasta vastaava toimisto. Niiden on tehtävä tämä ilmoitus kirjallisena neuvoston pääsihteeristölle. Pääsihteeristö varmistaa, että ilmoitus toimitetaan edelleen jäsenvaltioille, ja ilmoittaa jäsenvaltioille sen mahdollisista muutoksista.

2 artikla

Yhteistyövelvoite

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot tekevät mahdollisimman laajaa yhteistyötä tämän päätöksen ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti, myös parhaiden käytäntöjen ja asiaankuuluvien tietojen vaihtamiseksi muiden jäsenvaltioiden varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen kanssa. Yhteistyön on erityisesti liityttävä tosiasioihin, jotka jäsenvaltio katsoo tarpeelliseksi ilmoittaa toiselle jäsenvaltiolle varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavan toimiston 1 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Siinä määrin kuin on mahdollista pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaan, yhteistyö koskee myös menettelyjä, jotka voivat johtaa menetetyksi tuomitsemista vastaaviin toimenpiteisiin, jotka eivät ole rikosoikeudellisia seuraamuksia, jos pyynnön esittäneen jäsenvaltion oikeusviranomainen määrää tällaisen toimenpiteen rikoksen yhteydessä.

3 artikla

Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen asema

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen asema valtionhallinnossa ei vaikuta siihen, miten ne toteuttavat tämän päätöksen mukaisia tehtäviä, riippumatta siitä, onko toimisto osa hallinto-, lainvalvonta- tai oikeusviranomaista.

4 artikla

Tietojenvaihto varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen välillä

1. Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaava toimisto voi esittää pyynnön 1 artiklassa säädettyä tarkoitusta varten.
2. Tämän päätöksen mukaisesti esitettyyn pyyntöön on liitettävä lyhyt selostus asiaan liittyvistä tosiasioista, jotka ovat pyynnön esittävän varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavan toimiston tiedossa. Toimiston on pyynnössä ilmoitettava pyynnön tarkoitus ja syyt, menettelyn luonne sekä mahdollisimman tarkat tiedot kohteena olevasta tai etsitystä omaisuudesta (pankkitilit, kiinteistöt, autot, huvipurjet ja muu arvokas omaisuus) ja/tai asiassa oletettavasti osallisina olevista luonnollisista tai oikeushenkilöistä (esim. nimi, osoite, syntymäaika ja -paikka, rekisteröintipäivä, osakkaat, pääkonttori).

Kun tämän päätöksen mukainen pyyntö esitetään, pyynnön vastaanottaneen varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavan toimiston on pyynnön tarkoitusten edellyttämässä määrin ja päätöksen 1 artiklassa esitettyjen tarkoitusten mukaisesti helpotettava kaikkien asiaankuuluvien tietojen toimittamista pyynnön esittäneelle toimistolle, jollei pyynnön täyttämiseksi vaadita keskinäistä oikeusapua tai rikosasioita koskevien päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevien sovellettavien Euroopan unionin sopimusten, järjestelyjen tai säädösten mukaista virallista avunantopyyntöä.

3. Pynnön vastaanottanut valtio voi kieltäytyä ilmaisemasta tietoja, jotka voisivat häiritä pyynnön vastaanottaneessa jäsenvaltiossa suoritettavaa rikostutkintaa, tai poikkeuksellisesti, jos tietojen ilmaiseminen olisi selvästi kohtuutonta luonnollisen tai oikeushenkilön tai asianomaisen jäsenvaltion oikeutettujen etujen kannalta tai jos se ei muutoin olisi kansallisen

lainsäädännön peruseriaatteiden mukaista. Tällainen kieltäytyminen on perusteltava asianmukaisesti pyynnön esittäneelle varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavalle toimistolle.

5 artikla

Oma-aloitteinen tietojenvaihto varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen välillä

1. Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot voivat sovellettavan kansallisen lainsäädännön puitteissa ja ilman erityistä pyyntöä vaihtaa tietoja, joiden ne katsovat olevan tarpeen toisen varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavan toimiston tehtävien suorittamiseksi tämän päätöksen 1 artiklassa vahvistettujen tarkoitusten mukaisesti.
2. Tämän päätöksen tietojenvaihtoa koskevia säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin tämän artiklan nojalla toimitettaviin tietoihin.

6 artikla

Tämän päätöksen mukaisesti saatujen tietojen käyttö

1. Tämän päätöksen nojalla saatuja tietoja tai asiakirjoja voidaan käyttää ainoastaan 1 artiklassa säädettyihin tarkoituksiin.
2. Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaava toimisto, joka toimittaa tietoja tai asiakirjoja tämän päätöksen nojalla, voi asettaa rajoituksia ja ehtoja niiden käytölle. Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavan toimiston, joka ottaa ne vastaan, on noudatettava asetettuja rajoituksia ja ehtoja.

3. Jos jäsenvaltio haluaa käyttää toimitettuja tietoja tai asiakirjoja rikostutkinnassa tai -oikeudenkäynnissä, sen on ensin saatava keskinäisellä oikeusavulla tiedot tai asiakirjat toimittaneen jäsenvaltion toimivaltaisen oikeusviranomaisen suostumus. Tiedot toimittava jäsenvaltio voi hyväksyä tällaisen käytön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti ja asettamalla 2 kohdassa tarkoitettuja rajoituksia. Suostumuksen epääminen on perusteltava asianmukaisesti.

7 artikla

Tietosuoja

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että voimassa olevia tietosuojasäännöksiä, jotka koskevat kaikkien poliisi- ja oikeusyhteistyössä käytettävien viestintäyhteyksien käyttöä, sovelletaan myös tässä päätöksessä säädetyn tietojenvaihtoa koskevan menettelyn yhteydessä.
2. Tämän päätöksen nojalla suoraan tai kahdenvälisesti vaihdettujen tietojen käyttöön sovelletaan pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion kansallisia tietosuojasäännöksiä. Tätä päätöstä sovellettaessa käsiteltäviä henkilötietoja on suojeltava yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä 28 päivänä tammikuuta 1981 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen ja, mikäli jäsenvaltiot ovat ratifioineet sen, siihen liitetyn valvontaviranomaisista ja tietojen siirroista eri maiden välillä 8 päivänä marraskuuta 2001 tehdyn lisäpöytäkirjan mukaisesti. Tämän päätöksen nojalla saatuja henkilötietoja käsitellessään lainvalvontaviranomaisten olisi myös otettava huomioon henkilötietojen käytön sääntelemisestä poliisialalla annetussa Euroopan neuvoston suosituksessa R (87) 15 esitetyt periaatteet.

8 artikla

Suhde olemassa oleviin yhteistyöjärjestelyihin

Tämä päätös ei vaikuta velvoitteisiin, jotka johtuvat keskinäistä oikeusapua tai rikosasioissa annettujen päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevista Euroopan unionin oikeudellisista välineistä ja jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisistä kahden- tai monenvälisistä keskinäistä oikeusapua koskevista sopimuksista tai järjestelyistä.

9 artikla

Parhaiden käytäntöjen vaihto

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 artiklan mukaisesti perustetut tai nimetyt varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot vaihtavat parhaita käytäntöjä, jotka koskevat tapoja tehostaa jäsenvaltioiden toimia laittomasti saatujen varojen ottamiseksi pois rikollisilta, erityisesti rikoshyödyn tunnistamista ja jäljittämistä, jotta helpotettaisiin toimivaltaisen viranomaisen sen jälkeen suorittamaa varallisuuden jäädyttämistä, takavarikointia tai menetetyksi tuomitsemista.

10 artikla

Päätöksen noudattaminen

1. Tätä päätöstä noudatetaan päivästä, jona se tehdään.
2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että ne kykenevät tämän päätöksen säännösten mukaiseen täysimääräiseen yhteistyöhön viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun tätä päätöstä on alettu noudattaa.
3. Neuvosto arvioi komission kertomuksen perusteella viiden vuoden kuluessa päivästä, jona tämä päätös tuli voimaan, miten jäsenvaltiot ovat noudattaneet sitä. Komissio voi pyytää jäsenvaltioita toimittamaan tätä varten asiaa koskevia tietoja.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja



**COUNCIL OF
THE EUROPEAN UNION**

Brussels, 14 December 2005

**15628/05
ADD 1**

LIMITE

CRIMORG 156

ADDENDUM TO THE COVER NOTE

from : Austrian, Belgian and Finnish Delegations

dated : 8 December 2005

Subject : Initiative of the Republic of Austria, Belgium and Finland with a view to the adoption of a Council Decision concerning arrangements for cooperation between Asset Recovery Offices of the Member States

Delegations will find attached the explanatory note on the above-mentioned initiative.

Background

The development of an area of freedom, security and justice was described in the Hague Programme as one of the European Union's top priorities. In its Action Plan implementing the Hague Programme, the Commission argued, among other things, that strengthening the tools to address the financial aspects of organised crime would be an important step forward. The Commission urged that the establishment of criminal asset intelligence units in the EU Member States should be promoted.

There is no doubt at present that those involved in organised crime can make enormous profits out of their crimes. If the law enforcement authorities do not manage to confiscate those profits, there is motivation to commit further crimes and, furthermore, an expansion of criminal activities on the basis of existing resources must be expected. As in normal economic life, available capital is invested and produces returns.

Greater use of asset recovery measures as a further tool in fighting organised crime has been discussed among experts for a considerable time. In 1998, under the Austrian Presidency, a report was submitted by the Informal Money Laundering Experts Group in the framework of the Council MDG Working Party. The Experts Group recommended that Member States set up a unit with adequate resources and appropriate expertise to deal with the following specific issues:

- seizure and confiscation of assets derived from crime and execution with respect to those assets;
- administration of assets seized;
- legal advice for law enforcement authorities and prosecuting authorities in matters connected with assets derived from crime;
- international cooperation in this area.

The EU Member States have made considerable progress in implementing these recommendations and in some countries asset recovery is already an integral part of police investigations.

The European Union's legal framework has also developed further, most recently through the Council Framework Decision on Confiscation of Crime-Related Proceeds, Instrumentalities and Property and the Framework Decision on the Execution of Orders Freezing Assets or Evidence in the European Union. Recently, in December 2004, political agreement was reached on a Framework Decision on the application of the principle of mutual recognition to confiscation orders.

In September 2004 the Camden Assets Recovery Inter-Agency Network (CARIN) was set up in The Hague. This informal network goes beyond the framework of the EU and could, like the Egmont network of money laundering reporting points, develop to become global in nature. At present all EU Member States except two, plus Eurojust, are represented in this network. Europol acts as the secretariat for the CARIN network.

The main task of the network is to improve mutual knowledge of methods and techniques in the cross-border identification, freezing, seizure and confiscation of proceeds of crime.

For reasons of expediency, national Asset Recovery Offices should also act as contact points for the CARIN network. Europol should support the Member States to this end.

Purpose

The purpose of the draft Council Decision under consideration is to ensure that the EU Member States set up or designate national Asset Recovery Offices which, through enhanced cooperation, should promote the fastest possible tracing of assets derived from crime.

Enhanced cooperation to trace assets derived from crime is necessary to enable their subsequent freezing, seizure or confiscation by the competent judicial authorities. Without such targeted and enhanced cooperation between law enforcement authorities, criminal groups operating on an international scale cannot be fought effectively. If a criminal conviction is handed down in one country, but the illegally obtained assets are in another country and even earning interest, there is, as already indicated, a strong motive to carry out further crimes.

Setting up a national Asset Recovery Office should ensure that investigations to identify assets are carried out with the necessary expertise and that a rapid and comprehensive response is possible.

Legal basis

The legal basis for the draft Council Decision is Article 30(1)(a) and (b) and Article 34(2)(c) of the Treaty on European Union. The draft contains provisions on setting up or designating national Asset Recovery Offices and for cooperation between those Offices. There is no provision for any harmonisation of laws within the European Union.

Subsidiarity principle and proportionality

The draft Decision does not contravene the subsidiarity principle and the principle of proportionality.

Financial consequences

The draft Decision has no financial consequences for the budget of the European Communities. It may have financial consequences for the Member States.

Content

Article 1

Article 1 obliges Member States to set up or designate a national Asset Recovery Office and defines its area of activity as facilitating the tracing and identification of proceeds of crime, with a view to enabling their subsequent freezing, seizure or confiscation by the competent judicial authority. It is left to Member States to decide what form these national Offices should take and how information should be obtained at national level. The powers of judicial authorities are not affected by these tasks.

Article 2

Article 2 obliges Member States to cooperate in performing the tasks listed in Article 1 in accordance with national law.

Cooperation is also laid down with regard to proceedings that can lead to measures which are equivalent to confiscation but are not criminal sanctions.

It is a condition for this that such measures are ordered by a judicial authority of the requesting Member State in relation to a criminal offence. This takes into account the fact that in a number of Member States civil proceedings are conducted "in rem" when the suspicion exists that assets have been derived from a criminal act. As such proceedings must always be seen in connection with crime, the possibility of cooperation in such proceedings is also desirable.

Article 3

Existing Asset Recovery Offices in the Member States are very diverse in nature. Mostly they are police units, sometimes they are under the authority of the public prosecutors, but multi-disciplinary teams, including welfare and tax authorities, are also set up. The ensuing differing status of the units must place no limitation on the fulfilment of their tasks as Asset Recovery Offices.

Article 4

Article 4 deals with the exchange of information between Asset Recovery Offices and sets out what requests must contain. The basic requirement laid down is that the relevant facts should be forwarded in writing, specifying the object of the request and the reasons for it, and the nature of the underlying proceedings. The property sought and the natural and legal persons targeted must also be indicated and described as precisely as possible. The requested Asset Recovery Office should send the requesting Asset Recovery Office all relevant information, unless execution of the request for assistance is a matter for the judicial authorities of the requested Member State under the relevant EU agreements, arrangements or instruments on mutual legal assistance or mutual recognition of decisions regarding criminal matters. Excluded from the obligation to forward

information is information which, if divulged, could jeopardise a criminal investigation in progress in the requested Member State, which would be clearly disproportionate to the legitimate interests of natural or legal persons, or which would otherwise not be in accordance with the basic principles of national law.

Article 5

Article 5 makes possible the spontaneous exchange of information (without a request) between Asset Recovery Offices in compliance with the applicable national law.

Article 6

Article 6 makes clear that information or documents obtained under this Decision may be used only for the purposes laid down in Article 1. The sending Asset Recovery Office may impose restrictions and conditions on the use of information, and the receiving Asset Recovery Office must comply with them. The consent of the competent judicial authority of the sending Member State is required before information or documents sent are used for criminal investigations or prosecutions.

Article 7

Article 7 regulates data protection and refers, with regard to the use of the information exchanged, to established national data protection provisions and existing Council of Europe Conventions and Protocols. As there is no intention of setting up a separate data protection system for the Decision under consideration, its provisions in this area will follow the data protection rules of comparable Council acts.

Article 8

Existing obligations of the Member States in the area of mutual legal assistance or mutual recognition of decisions regarding criminal matters are not affected by this Decision.

Article 9

Member States are required to exchange information on best practices in Asset Recovery. This exchange of experience should lead to an improvement in investigative techniques for tracing proceeds from crime.

Article 10

Article 10 provides that the Decision shall take effect on the date of its adoption. At the latest one year thereafter, the Member States must be able to cooperate fully in accordance with the provisions of the Decision. Within five years the Council will assess Member States' compliance with the Decision on the basis of a report by the Commission.
